

Systembeskrivelse avviksbehandling

Gyldig fra: 31.12.2020
Revisjonsfrist: 31.12.2023

Revisjon: 1.8
ID: 1933

Hensikt/ omfang:

- SalMar ASA ønsker å iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av myndighets-, kundekrav og uønskede hendelser.

SalMar-postulat:

Alt vi gjør i dag skal gjøres bedre enn i går.

Hva er et avvik?

Et avvik er fellesbetegnelsen på følgende:

- Brudd på krav i lover, forskrifter eller konsesjoner, eller i intern styringsdokumentasjon i SalMar,
- En uønsket hendelse, i form av ulykke, nesten-ulykke eller farlig forhold (evt sikkerhetsobservasjon) som beskrevet i [Beskrivelse Type hendelse](#).

Avvik kan bl.a. oppstå innen (men ikke begrenset til) SalMars styringsområder:

- Personsikkerhet
- Ytre miljø
- Økonomisk tap
- Rømming
- Fiskevelferd
- Mattrygghet
- Personvern

Varsling, rapportering, håndtering av avvikene er nærmer angitt i [Prosedyre avvikshåndtering](#)

Avvikshåndtering:

	Ansvarlig
Elektronisk avviksskjema 1. Skjema for elektronisk registrering og behandling av avvik skal være tilgjengelig for alle brukere i EQS. Dette finnes som egen snarvei i alle menyer på visningsdel, og avvik kan registreres på engelsk. 2. Innstillingene i EQS skal være slik at meldinger sendes til den som har oppfølgingsansvaret i henhold til organisasjonsstruktur og stilling. I enkelte tilfeller kan det likevel være naturlig å endre meldingsansvarlig. F.eks. dersom meldingsansvarlig er inhabil i behandlingen av avviket. 3. Innstillingene i EQS skal være slik at alle har tilgang på avvik i sin enhet. I tillegg vil det være naturlig at verneombud og andre nøkkelpersoner har tilgang til relevante avvik.	Kvalitetsavdeling

Avviksregistrering

4. Avvik rettes opp umiddelbart hvis mulig, og varsles til nærmeste overordnede
[Prosedyre avvikhåndtering](#).
5. I enkelte tilfeller vil det være **kritisk** og haste med å gjøre noe for å begrense tapet, f.eks. ved akutt personskade, brann, rømming, utslipp etc. **I slike tilfeller skal lokal varslingsplan følges.**
6. Avvik, inkl. de som er registrert på «gullappe», skal registreres i EQS så raskt som mulig med følgende opplysninger, så langt det er kjent:
 - a. når (tid og dato), hvor geografisk sted og hvor fysisk
 - b. Velg innen hvilket risikoområde hendelsen *gjør*, eller kan *gjøre*, størst skade.
7. Angi hvordan avviket ble avdekket.
 - a. Hva skjedde? (hva er antatt tap eller skade)
 - b. Hvorfor skjedde det, antatt?
 - c. Hva er gjort for å begrense skaden der og da?
 - i. forslag til langsiktig forbedring
 - ii. annet som er av betydning for å forstå avviket
 - iii. melder, dersom ikke dette fremkommer automatisk
 - iv. hvem som er varslet, inkludert nød-etater og myndigheter
8. Avvik som er knyttet mot El-sikkerhet skal alltid registreres!
9. Avvik med konsekvens for personsikkerhet, skal registreres og varsles ihht
[Personskader og ulykker](#).
10. Avvik med konsekvens for personvern, skal registreres og varsles ihht ~~Ikke gyldig dokument, ID 6908.~~
11. Av personvernhensyn skal navn på involverte personer ikke skrives i avviket. Bruk gjerne tittel i stedet, f.eks. røkter A, operatør B etc.
12. Se [veiledning](#) for steg-for-steg instruksjon for registrering av avvik.
13. Avvik som registreres i forbindelse med vernerunder eller revisjoner skal relateres til den enkelte meldingen. [Hvordan du gjør dette kan du se her](#).

Den som oppdager avviket.

Avviksbehandling 14. Alle avvik skal behandles så fort som mulig og settes i behandling senest 3 virkedager etter at de er meldt. Avvik med faktisk eller mulig konsekvens K3-K5 skal prioriteres. 15. I avvik der enhetens meldingsansvarlige er involvert i hendelsen på en slik måte at de er inhabile i forhold til behandling av avviket, skal meldingsansvaret flyttes til dens overordnede. Meldingen skal fortsatt ligge på samme enhet. Se her hvordan du gjør det Veiledning endre meldingsansvarlig og tilordnet enhet. 16. Velg faktisk og mulig konsekvens i tillegg til sannsynlighet. a. Hendelser med mulig konsekvens K3-K5 krever årsaksanalyse. b. Hendelser med mulig konsekvens K1-K2 gir mulighet for en forenklet behandling. 17. Dersom avviket på noen måte kan føre til skade på konsument/ forbruker (påvirke trygg mat), skal aktuelt produkt sperres for utsending eller innblanding i resterende produksjon som beskrevet i Tilbaketrekking og tilbakekalling SalMar AS. Dette gjelder også for matfisk og settefisk i forbindelse med avvik på kjemikalier, antibiotika og lignende. 18. Dersom det er personskader der eksterne er involvert, skal dette hukes av i behandlingsdelen, og det skal registreres hvilke(t) firma som er involvert. Ytterligere kommentarer kan gis i feltet «saksgang» eller i registreringsdelen. 19. Personskader – I forbindelse med hendelser der konsekvensen er en personskade, skal det fylles ut ansattnummer i behandlingsdelen. Ved registrering av LTI skal ikke saken avsluttes før personen er tilbake i jobb, evt. overført til NAV-systemet. Antall dager LTI må oppdateres underveis i forløpet. 20. Ved hendelser eller nestenhendelser med potensiell konsekvens K4 eller K5 bør en gå gjennom hendelsen sammen med involverte ansatte for å ivareta dem, samtidig som de kan bidra til å finne rotårsaken til hendelsen. 21. Avviket skal lukkes så snart hendelsen er over og registrerte tiltak er gjennomført og godkjent. 22. Se veiledning for steg-for-steg instruksjon for behandling av avvik.	Enhetsleder/ meldingsansvarlig
Videre oppfølging av avvik 23. Det lages automatiske rapporter som til enhver tid viser avvikene den enkelte brukeren har tilgang til. 24. Meldinger fra EQS utgjør grunnlag for PowerBI rapport som gjøres tilgjengelig fra kvalitetskoordinator SalMar ASA. Rapporten oppdateres automatisk en gang i døgnet.	Kvalitetskoordinator SalMar ASA
25. Det lages ukentlige blålysrappporter for segmentene biologi og industri. a. Blålysrapportene utarbeides ukentlig av blålysgrupper og behandles og godkjennes i respektive ledergrupper. b. Skal inneholde en oversikt over hendelser fra siste uke som det ønskes at man skal fokusere på/ lære av. c. Informasjon om hendelsene og eventuelle tiltak skal gjøres tilgjengelig for ansatte ved enheten.	Kvalitetssjef/ Kvalitetsleder
26. Alle avvik fra siste kalendermåned skal gjennomgås og vurderes på ukes/ månedsplanmøtet for avdelingen/ lokaliteten. 27. I begynnelsen av måneden utarbeides det en rapport (KPI) som viser siste måneds registrerte avvik samt en status over åpne avvik på ulike områder; MånedsKPI, Kvalitet Biologi og Månedsrapport - KPI Trygg Mat SalMar AS.	Kvalitetskoordinator

28. Avviksstatistikken og alvorlige enkeltavvik evalueres i de respektive ledergrupper en gang per måned.	Ledergrupper
29. Kvalitetsavdelingen går gjennom KPI-er fra de ulike selskapene og utarbeider en KPI SalMar ASA - kvartalsrapport som skal behandles kvartalsvis i SalMars Arbeidsmiljøutvalg(AMU). 30. Det lages en Årsoppsummering SalMar ASA årlig.	Kvalitetskoordinator
Undersøkelse av uønskede hendelser 31. Hendelsesundersøkelser gjennomføres som beskrevet i Prosedyre granskning på tre ulike nivå: Mini: enkel «årsaksanalyse» gjøres ifm saksbehandlingen av selve avviket. Lett: gjennomføres som «skrivebordsøvelse» Full: Full granskning med intervjuer, rekonstruksjon av hendelsen og åstedsundersøkelser der dette er naturlig. 32. Beslutning om at en hendelse skal granskes avgjøres: Avhengig av hvilken dekning hendelsen har, dersom hendelsen og/eller årsaker går over flere enheter løftes det til nærmeste felles multiplum. Adm.dir, dir.bio, fabrikk sjef: lett og full Daglig leder: lett 33. Granskning gjennomføres av: Mini: saksbehandler + kvalitetsstab Lett: Granskningsleder: Person i kvalitetsstab (egen eller annen enhet), fagperson og evt verneombud fra et annet sted eller hovedverneombud. Full (2-3): Granskningsleder: fra annen enhet f.eks. Kvalitetsstab, eller ekstern ressurs (K5), Medlemmer: fagperson eller kvalitetsstab, evt også hovedverneombud, minst en av rollene fra kvalitetsstab. 34. De som gransker må ha følgende kompetanse: Lett: granskningsleder gått granskningskurs eller tilsvarende, vedlikeholdt gjennom årlige lette granskinger, Full: granskningsleder: gått granskningskurs eller tilsvarende, vedlikeholdt gjennom årlige granskinger, Alle granskningsledere: årlig kalibrering av prosess og resultater Enkel evaluering etter lett og full. 35. Granskningen organiseres på følgende måte: Pool (full) med fagpersoner, basert på 5 pr år i første omgang, ref navneliste. Granskningsleder: Kvalitetsleder/sjef, Kvalitetsstab, eksterne ved behov Medlemmer: Kvalitetsleder/sjef, Kvalitetskoordinatorer, dedikerte fagpersoner	Kvalitetsavdeling og meldingsansvarlig Konserndirektør eller fabrikk sjef Daglig leder Kvalitetsdirektør i samarbeid med oppdragsgiver
Risikovurdering 36. Alvorlige hendelser som ikke er risikovurdert, skal risikovurderes som beskrevet i Systemdokument risikostyring.	Enhetsleder

Ledelsens gjennomgang 37. En større gjennomgang av avvik, Ledelsens gjennomgang SalMar ASA skal gjøres av ledergruppe konsern samt ledergrupper i segmentene minst en gang per år. 38. Avvikene skal være kategorisert og årsakssammenhenger analysert. Dette skal legge grunnlaget for målsetting for konsernet og de ulike selskapene kommende år.	Ledergrupper Direktør Kvalitet/HMS